

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 347/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om de utmaningar som utnyttjandet av solenergi innebär för delägare i bostadsaktiebolag

Till riksdagens talman

Till riksdagens talman I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 347/2018 rd under tecknat av riksdagsledamot Antero Vartia/gröna m.fl.:-

Planeras det vid ministeriet lagstiftningen eller ändringar i Tukes myndighetsanvisningar för att avhjälpa de problem som beskrivits i motiveringarna,

om inte, varför, och

med vilken tidtabell ska ändringarna genomföras?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Arbets- och näringsministeriets arbetsgrupp för smarta elnät har i stor omfattning behandlat olika energisamhällen. I arbetsgruppen har det förutom det nu aktuella energisamhället inom fastigheten även behandlats energisamhällen som sträcker sig utanför fastigheten och spridda energisamhällen. I allmänhet förhåller sig arbetsgruppen väldigt positivt till olika energisamhällen och arbetsgruppen kommer att rekommendera att verksamheten för samhällena underlättas.

Som det även konstateras i det skriftliga frågan är det inom ramen för nuvarande lagstiftning möjligt att genomföra ett energisamhälle inom fastigheten, även om situationen inte har varit helt entydig. I fråga om ett energisamhälle inom fastigheten har det pågått ett flertal pilotförsök och av dem börjar det nu finnas tillräckligt med konkreta erfarenheter som grund för lagstiftningsarbetet. För att klarlägga situationen kräver ett möjliggörande av energisamhällen inom fastigheter åtminstone ändringar i statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser för att entydigt möjliggöra en intern kalkylmässig nettning för balansperioden. Effektivast sker detta i en centraliserad lösning för informationsutbyte, i en datahub, som Fingrid utvecklats. Som det ser ut nu tas datahubben i drift år 2021. De förändringar som datahubben kräver i lagstiftningen (RP 144/2018 rd) har lämnats till riksdagen för behandling 20.9.2018.

Arbetsgruppen är på väg att lämna sitt betänkande i oktober och därefter skickas arbetsgruppens betänkande ut på remissrunda. Utifrån det börjar arbets- och näringsministeriet bereda regeringens proposition under nästa år.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 347/2018 rd

I EU:s mätinstrumentdirektiv (2014/32/EU) bestäms det om de väsentliga kraven för de mätinstrument som omfattas av dess tillämpningsområde. Syftet med direktivet är bland annat att trygga konsumentskyddet och jämlika konkurrensförhållanden i handel som baserar sig på mätningar. Direktivet tillämpas på de mätinstrument, inklusive elmätare, som avses i bilagorna till mätinstrumentdirektivet. På nationell nivå kan det inte finnas alternativa förfaranden som skiljer sig från de krav som direktivet ställer i fråga om de lagstadgade mätningssuppgifter som direktivets bilagor omfattar. Enligt artikel 3 i direktivet kan en medlemsstat av grundad anledning välja att inte alls reglera de mätningssuppgifter som direktivet omfattar. Vid ett sådant förfarande får medlemslandet inte helt vara utan reglering för mätningssuppgiften i fråga. Finland har inte tillämpat den valbarhet som direktivet tillåter och därför får Finland i fråga om de mätinstrument som omfattas av direktivets tillämpningsområde endast ha mätinstrument som uppfyller direktivets krav.

Direktivet har i Finland verkställts genom lagen om mätinstrument (707/2011) och statsrådets förordning (1432/2016) som utfärdats med stöd av den. En viktig utgångspunkt för direktivet är en hög nivå på konsumentskyddet. Därför har det i direktivet fastställts ett krav att mätinstrumentet ska förses med en display. Det värde som avläses på denna display ligger till grund för avgiftsdebiteringen (i punkt 10.5 i bilaga I till direktivet). WELMEC (European Legal Metrology Cooperation) har dessutom gett utförligare tolkningsanvisningar för kraven på mätinstrumenten. I WELMECs anvisning 11.2 konstateras det att kunden enkelt ska kunna kontrollera grunderna för sin fakturering på mätinstrumentets display. Säkerhets- och kemikalieverket Tukes och regionförvaltningsverken övervakar att lagen om mätinstrument följs. Tillsynsmyndigheterna följer lagen i sin verksamhet och arbets- och näringsministeriet kan inte ge tillsynsmyndigheterna anvisningar om tolkningen av lagen.

Som det konstateras i det skriftliga spörsmålet är dessa krav problematiska framförallt när det gäller elavtal med rörligt elpris. Kunden ska kunna kontrollera sitt förbrukningsvärde per timme direkt från mätarens display efter faktureringen för hela den faktureringsperiod som fakturan gäller. Till exempel om faktura skickas fyra gånger per år, ska uppgifterna finnas tillgängliga på displayen i fem månader (faktureringsintervall tre månader, fakturering och utskick en månad, kundens kontrolltid en månad). Problemet gäller framförallt det nuvarande mätarbeståndet, eftersom det i praktiken är omöjligt att få timvärden för längre tidsperioder. Genomförandet i praktiken försvåras även av att nätinnehavaren, som ansvarar för mätningen, inte har information om produktstrukturen i kundens försäljningsavtal. För närvarande används inga timprissatta överföringsprodukter i Finland. Mätardisplayerna kan dock programmeras att visa mätuppgifter i enlighet med överföringsprodukten. I nästa generations smarta mätare kan en tillräcklig minneskapacitet bättre tas i beaktande liksom även andra krav. Det ska ännu säkerställas att mätarna kan uppfylla kravet på att visa faktureringsgrunderna på mätarens display även när det gäller kreditberäkning för energisamhällen.

Enligt gällande mätinstrumentlagstiftning ska displayen installeras på varje mätare och från mätaren ska de mätvärden som ligger till grund för prissättningen kunna avläsas. För att situationen ska ändra måste mätinstrumentdirektivet ändras. Ett annat alternativ kunde vara ändringar av tolkningsanvisningarna för WELMEC. För att genomföra förändringarna krävs överenskommelser på europeisk nivå, vilket tar tid. Därför kan ingen snabb lösning utarbetas på nationell nivå. I

Svar på skriftligt spörsmål SSS 347/2018 rd

ärendet i fråga är Finland tekniskt sett en föregångare jämfört med andra länder, därför har problemet kommit fram i Finland före andra länder. På europeisk nivå har diskussionen ännu inte kommit igång ordentligt och därför är utgången osäker.

Helsingfors 4.10.2018

Bostads-, energi- och miljöminister Kimmo Tiilikainen